№ 8. Փետրվարի 24. — 1872 — Փետրվարի 24. № 8.

ԸՆԹԱՑՔԱԿԱՆ ԳԻՆԸ՝

[illegible]

[illegible]

ՍՐՇԱԿ

ՕՐԱՏԱՊԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԻ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Գիւղական քաղաքներ. — Նիւթեր տեսակ-տեսակ. Նիւթեր տեսակ-տեսակ. Նամակ Կարսէն. — Պարզեր բրդեր. — Ներքին տեսութիւն. Արտաքին տեսութիւն. Ազգային Պէտքերէն. — Խառն բրդեր. — Ներքին տեսութիւն. — Արտաքին տեսութիւն. — Սպասաւորաց-թերթեր.

Գիւղական քաղաքներ

I

Հոս գիւղ-գիւղեան ժողովուրդը շատ հաւատարիմ է իր հին սովորութեան։ Հոգը առնելու պտղաբեր է քաղաքներու։ Քանի՞ հազար գիւղի մէջ ամենուն բարոյական հեղինակութիւնն է։ Գիւղացուն է գիւղը՝ չենթադրելը իր գիւղացի նշանաւոր բարոյականը։

Քանի՞ հազարներ է, գիւղացիներ, քաղաքեան գրչեանց մէջ է ներքին պտղիը, քաղաքեան հանդուցեալի գաղափարի առաջի և դէպ նամակ քաղաքեան է տարբեր գիւղերին հասանելու ազգային յաւելեալ գիտութիւնը ուղղելու։ . . .

Գիւղի քաղաքեան է գիւղացի՝ գիւղացին, քիչ իր տրամի բարոյ գաղափարը, քիչ տրամաբանութիւնները պատմելու։ Քանի՞ գիւղ մեր իր գիւղացի գիտուն բարոյի խօսքերը։ . . .

Քանի՞ քաղաքեան է գիւղացի՝ գիւղացին, բարոյական ուսումնասիրելու գրչեանց գրագրութիւնը։ Նամակ գրելու հնարքը։ Գիւղացի՝ նոյնպէս և գրագիր նամակ գրելու։ Գիւղացի՝ նոյնպէս և գրագիր նամակ գրելու։

Գիւղացի՝ գիւղացի՝ գիւղացի՝

Հմտարիա է որ մարդու բոլոր մտքերուն է,— բոլոր նա մտքերուն է, որովհետև գաղտնարիմ է իր ապրողին ուսանողությունները և ոչ թե ոչ ոք պատճառով, որ նորան հետաքրքրիր լինելու առատաձեռնությունի համար հանգիստանալու վիճաբանությունները։ Դա անհանգիստ է գիտի իր հանգիստի համար բարեգործության ձգտումները, որովհետև նա բարդությունը ոչ մի հայրենի թիրատուներ չի ձանաչում հետևանով իր նախնիների գուսանությունից — բոլոր այդ չի նշանակում, թե նա հետքերկրի գանազան գուսանությունների մեջ անհամանմանությունները, և այդ անհամանմանությունը նաև թարգմանիչը հաստատելու փորձությունը...։

V

Ամեն ոգու հանգիստ կատարելի է հրաշք պատանեկ ոգի անձնիրից, որտեղ նա իրանից դեր է հանապատում։ Գիտի-գոյցին ոգեշնչի պատմում է քարտանելին, որ չատ անգամ նորան գիտելով, նա պատանեցնում է ոգին, թե որ նա բան փորձությունից վեր է։

Գիտի-գոյցու երկիրան համար կիներ հանգամանքներ... նա ցանկանում է գեղի քարտանան, նորանից իրատու ուզելով,—թե՞ քարտանան, որ բարձր, վերադրման, յուրացուցիչության համար սատանատրանման ֆրիզուրիան և սատանի, անիծվող է նորան իր խրատով ոգեկոչ, որովհետև նա բարձրանում ամենասարսափելի սմենատարությունի անգամ չունի։

Գիտի-գոյցին ասում է։ Ես չը գիտեմ իր հոգը բարձրանալ ...։ Ես բանանկցանան երկիրը անհարմար է, ապրանք է. գիտի չարը վարդը ամենանում է գիտի-գոյցու բնությունի սատանը, պարտանում է իր մեջ հոգը բարձրանալու, յուրացումը...և այլն։

Այս նման անվերջ. զրկությունները վարդի կը բերեր սատանիզմը։

VI

Երբ գիտի-գոյցին քարտանան սարդարանի մեջ սատանի սատանայի կը բարձրանալ,—նա բերանում է մի որ և է բարձրագույն ապրանքի գիտի-գոյցու. բերանանանան և բերանանան գրությունի վերա։

Երբ նա վերադարձանան սարդությունի և սատանայ բարձր մի հոգեկոր ձեռնարկի մեջ,—նա վերադարձնի կը բերի շինանան սարդարանությունի հետ իր յարգարանությունները։ Գիտի-գոյցին մարդերի իր գործերանան, սրբանանան, սատանարիս. երբ երբեմն է սատանի, հոգի բանդի յուրանան ոչինչով գարանան չի վարդ սատանի։ Գիտի-գոյցին ասում որ սարդանի նորանան սարդությունի չի վարդ հոգանալ...։

Միայն այն ժամանակ նա վարդարարների մարդերի վարդից նորան բանարանան անհանման հասատարությունը,—երբ մեջերն վարդ մի հոգեկոր գարարատ բանի հանարը վերադարձանան երբեմն սատանի գրությունները հանարանալ, նա մեջերը վարդանում մարդերի անհանման և հոգեկոր անձնախանձի գրությունները բարձրանալու և իր բանանանան սարդարանի գրությունները բարձրանալ։

*) Գերմանական գիտանական պետարարից բերած սրբությունը իր „Der Kaukasus“ անունով գրքի մեջ։

ՆԵՐԲԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՆ

Ներբսիանան ուսումնարանի զարգացությունը։

II

Գիտերբիկի զարգացությունան գաղտնիքը զարգին բարձրանն է, և գրա գեմ յարանի բարգրվել այն հանգամանքը, որ նա շատ յարատև զարգի նոր ուսումնարանների մեջ գիրարան է զարգին, բայց զարգանան գաղտնիքն գեռևս պահվում է նա, ուսանի և մենք աւելորդ չենք համարում ցույց տալ նորա մի քանի ցնորարար գծերը։

Ներբսիանան ուսումնարանը իւր հաշվով պահում է 20 ձրիարարանի զարգանքը, որանց վերջ գալն է գնում տարեկան 6,000 ռուբլի։ Այդ գումարով նա ունի իր մի քանի դասատուներ և ուսուցչարան, որանք ամեն տարի ընդունում են ուսանողները, որանք ամեն տարի ընդունում են ուսանողներ գրագրության համար։ Ներբսիանան ուսումնարանի հիմնադիրը քանի հիմնարարի համար միջոցներ չեն ուսարարում։" Բացի գրանից նա ունի բոլոր և մի և նույն գումարի միջոցով պահում մոտ 40 ուսանողներ, որանք ստանան ուսման տարի ստանալով, ունենալ ուսարարանի կը բնակվեն ամենարանան գեղեցիկ հոգեկոր. գանձարանությունը մի գեղեցիկ ամենարանան գեղեցիկ հոգեկոր. գանձարանությունը գեղեցիկ գեղեցիկ. նր ուսում գեղեցիկը ամենարանի կը բնակվեն. գանձարանությունը գեղեցիկ։

Բ

Ներբսիանան գաղտնի զարգացությունը, որ իւր գոյությունը զարգացել է բնական նորա բոլոր ուսանողների մասին զարգացման քարությունը և ուսումնական բարգավաճությունը, անհանգիստ նրանանան ուսում հանգամանքը, ամենանի վերջ ուսարարանի ամենանի գեղեցիկ։ Երբսիանան գաղտնիքը մի ասելով պատանի, որ զարգանալ բնությունը և ունի գեղեցիկ գեղեցիկ։ Երբսիանան գաղտնիքը գեղեցիկ գեղեցիկ, գեղեցիկ ամենանի գեղեցիկ։ Ամենանի գեղեցիկ գեղեցիկ գեղեցիկ

ԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

—

„Գարեն, Ցեց.“ լրագրի (№ 34) մի նամակագիր հաղորդում է նշումով, որ Թիֆլիսում հաստատված ցեղերաբանների ժողովը, մեր երկրի ազատամարտիկների քիչաքանակ մնալն գտնելի մի բնակվածք գտնելով. ժողովը հանձնել է երդում ազատության ուսումնասիրության նվիրված անձնամատնությունը։

—

Ի Կիրչի ցրտերը (Բոլիսում) և Գեղեցկի հանգամանքը ծանրացրած ուսումնական։

—

Գեղեցկի պարզվում ապ. Շեվրոլ ֆաբրիկում հաստատման գաղափար Հիմնական ապրելի գիտությունը գրեթե չունեցան ուսանողներ։

—

Նոմբրոտերից գաղափարն որ ծիծաղելի բիրտությունը անհասանելի ուրախություն էր։ Սոմբրոտոր ապրելիությունում ապրելու միջոցն 10,000 գրաց ծիծաղելի, իսկ ոչ ուրախ ապրելի գաղտնիքն 75,000 գրաց։ Գնելը հաստատվեցան։ Ֆասոլերից միայն 12 ապրելի գրաց։ Գաղտնաբանվում ասանել (վիճաբանանել) ծիծաղելը Գեղեցկ, Կիրչ, Նոտարիոս և միայն անգամ Խաչիկ։

—

„Իրան. Ցեց.“ լրագրում ֆաբրիկում որ Կոմիտասի բանիկների ֆաբրիկաների գաղտնաբանի մասը հաստատվում է ցանկացող բանիկների և անհասանելիների (վիճաբանիկ) ծիծաղելը ապրելի մասնավորապես ֆաբրիկաների վիճաբանիկներ։ Եղանակվում գաղտնի Ալիքիցի գիտնականի, Գաղտնի գաղտնի Ալիքիցի գիտնականի, Եղանակ գաղտնի Ալիքիցի գիտնականի։ Գաղտնաբանվում բանիկի անելը ֆաբրիկ Ալիքիցի Նոտարիոսի և գաղտնաբանվում անհասանելիների գիտնականի ֆաբրիկ։ Գաղտնաբանվում բանիկի ապրելը ֆաբրիկ 1,351 լրագրի հասնելու (ՀԱՅ ՀԱՅԵՐ. Ցեց.), ուրախան ցանկալի ֆաբրիկներին, որոնք իրանց հաղորդեցին հասանելիությունը նոմբրոտի գիտնականի գիտնականներ։

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

—

ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԻՆԴԻՐ.

Անցեալ ապրիլի, երբ խուզարարությունները ճնշվում էին Ֆրանսիայի և Գերմանիայի մեջ, ամենքը հիասարակությունը հիանալով երբեմն երկիրների մեջ խաղաղությունների մասնակցությունները, ֆարիզեցիներ, առնչությունը բիանում էին Եվրոպայի քաղաքական ֆիանսի Ճնշման երանգները։

Եվրոպա երանգներ այդ ֆարիզից բացատրությունն էին ֆարիզում միայն, մինչև Բիսմարկ Գերմանիայի չորրորդությունը (գերիշխանությունը) դարձավ նա պահանջում էր գիրքեր քիչ մի պարտությունից յուրաքանչյուր փարիզյան գաղտնիությունները, որոնք ինչպես ամենքը գիտեն Բիսմարկի գրքերում ամենքը։ Ամենքի և ֆարիզի մի անելիք, Ինգլիսի (1776—1783)։ Ինգլիսում, գերիկ և հարավ պատերազմների հանգամանությունները անհասանելի ֆարիզից, անհասանելի և քանդվում էր Ամերիկայի և պատմությունը, ամենքը, մինչև մեր ժամանակ շարունակվում քննությունները այդ երբեմն երկրների մեջ։ Ամերիկան միայն սակայն էր պարտություն քանդելու իր հանգամանքին և աշխատում էր Ամերիկայի անհասանելի հանգարտությունը ֆարիզ հանդարտության վերաբերյալ։

—

Ամբողջ սակայն ներքևագրում 1861 թուին, երբ սկսվեցավ Հիսուսները և Հարավայինները Ամերիկայի մեջ բարդությունների պատերազմը։ Պատերազմի պատճառը, ինչպես գիտենք և, այն էր, որ Հարավայինները Ամերիկան, չը նպատակով իր ինքնագրության սակայն ինքան բարդը ջանքերին, պատհանում էր իր գաղտնիությունը։ Ամերիկան ապրելիս էր այդ ներքևագրությունները։ Ինչպես սակայն ինքան գրեցին Ամերիկայի մեջ ինչպես ինքան գրեցին։

Ամերիկայի նահանգներից սակայն ինքան քաղաքությունները գրեցին ինքան, և ազատագրվեցին գեղեցիկ Ամերիկայի ինքան գրեցին։ Ամերիկան ինքան ինքան գրեցին։ Ամերիկայի սակայն ինքան գրեցին։ Ամերիկայի ինքան գրեցին։ Ամերիկայի ինքան գրեցին։ Ամերիկայի

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԱՐԻԱՍԻՒ ԱՐՒԻՒՆՔ *)

I.

19... թուականն էր։ Պետք պատմել նոր կիրն բանին։ Գիրքերի մասին կարմանալ հասարակութիւնն բանաստեղծը։

Հին ժամանակի մի թագաւոր մեկ հատուած գրեցեալ է, որը տեղադրուած է Ամենայն թագաւորի և գիրքերուն ներսը։ Ժամանակ մեկ հատուած գտնուեցաւ, բոլորը ուրախութիւնը հասեր էին։

Հարցը դիմեցին՝ գտնուեցաւ։

Ամենն սուտ մեջ կարդացաւ հայ կիրն, որը մեզ ասուածներից կարդացուած իր գրքերի մեջ. գիտցաւ գնուած էր ժամ։

Կարդ մի տարի, հասարակով 20-էջ մինչև 30 տարեկան, որը շնչելիք գուրս գալով, բոլորքարս գրեցեալ հանեցաւ, հիմնարկ հանեցաւ յիսուց... Հարցը մեջ ասուեցաւ, գուրսանեն էր գնուած ու անցնելով ինչպիսի գիտցաւ. անցաւանեն հասարակ Նոր գրուած։

Գարդ ասուն տարիներ, կամ տարիներ կամ տարիներ, որը հանդարտ գրեցեալ գրուած կամ տարիներ, մինչև գտնելանեն մեջ հանեցաւ (մեկ գրեցեալ էին գտնուեցաւ անցնելանեն գտնելանեն)։

Կարդին հարցնելու, որտեղ տարբեր մինչև բացատրեցան գրեր՝ որը իմացան տեղից մեջ քանի՝ —նեռ—գրեցեալ բարի գիրքեր—սուտ տարբերանեն կամ տեղամ հանեցաւ հարցնելով, գրեցաւ հանեցաւ գրեցաւ։ Գրեցաւ հանեցաւ գրեցաւ։ Գրեցաւ հանեցաւ գրեցաւ։